

Brussel, 10 april 2024
(OR. en, hr, hu, pl)

Interinstitutioneel dossier:
2021/0426(COD)

8083/24
ADD 1 REV 2

CODEC 871
ENER 152
ENV 351
TRANS 174
ECOFIN 347
RECH 131

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	ONTWERPRICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking) (eerste lezing) - Vaststelling van de wetgevingshandeling = Verklaringen

Verklaring van Kroatië

De Republiek Kroatië blijft zich inzetten om de doelstellingen inzake klimaatneutraliteit te halen, zonder afbreuk te doen aan de ambities die in het wetgevingsvoorstel staan beschreven. Wij zijn verheugd dat er bepalingen zijn opgenomen met betrekking tot de renovatie van gebouwen die zijn beschadigd door natuurrampen. Dit is van bijzonder belang voor de Republiek Kroatië gezien de wederopbouw na de aardbevingen van 2020.

Wij hebben echter grote bedenkingen bij de definitieve tekst van het voorstel en zijn er niet van overtuigd dat het voorstel voor een herschikking van de richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD) zal waarborgen dat de ambitieuze doelstellingen in het voorstel naar behoren zullen worden gehaald. Om die reden onthouden wij ons van het vaststellen van de handeling.

De Republiek Kroatië is van mening dat in de herschikking van de EPBD duidelijk moet worden aangegeven dat het doel van de EPBD is om te komen tot een koolstofvrij nationaal gebouwenbestand om uiteindelijk uiterlijk in 2050 te komen tot een emissievrij gebouwenbestand, aangezien het niet mogelijk zal zijn om alle gebouwen te renoveren conform emissievrije bouwnormen; voor sommige gebouwen is het bereiken van de norm voor emissievrije gebouwen technisch niet mogelijk of economisch onhaalbaar. Het bereiken van de norm voor emissievrije gebouwen moet een indicatieve doelstelling zijn.

Wij willen benadrukken dat we de ambities betreffende minimumnormen voor energieprestaties voor niet-residentiële gebouwen niet in twijfel trekken. De EPBD-herschikking bevat bepalingen over de renovatie van gebouwen die zijn beschadigd door natuurrampen, waardoor het voor de Republiek Kroatië aanvaardbaarder wordt om aan de verplichtingen van artikel 9, lid 1, te voldoen dan het geval zou zijn bij een algemene oriëntatie. Deze bepalingen bieden de lidstaten die in de toekomst door natuurrampen worden getroffen ook flexibiliteit bij de aanpak. Niettemin is de Republiek Kroatië nog steeds van mening dat het algehele systeem voor de bevordering van de energierenovatie van niet-residentiële gebouwen in artikel 9, lid 1, via minimumnormen voor energieprestaties niet adequaat is opgezet en dat sommige elementen van het definitieve voorstel niet werkbaar of pragmatisch zijn.

De Republiek Kroatië heeft stelselmatig gepleit voor de invoering van een alternatieve benadering van minimumnormen voor energieprestaties van niet-residentiële gebouwen (volgens de principes van de trajectbenadering voor residentiële gebouwen) waardoor de renovatieprioriteiten in aanzienlijke mate kunnen worden aangepast aan nationale omstandigheden zonder dat dit ten koste gaat van de ambitie.

Wij willen er ook op wijzen dat de definitie van grondige renovatie in artikel 2 niet duidelijk gebaseerd is op de doelstelling van energiebesparing en gunstige financieringsvoorwaarden mogelijk maakt voor renovatieprojecten die in feite geen grondige renovaties zijn.

De Republiek Kroatië kan de bepalingen van artikel 14 over duurzame mobiliteit voor nieuwe gebouwen steunen, maar is van mening dat de bepalingen voor bestaande gebouwen te veeleisend en moeilijk uitvoerbaar zijn.

Verklaring van Hongarije

Hongarije steunt de transitie naar klimaatneutraliteit en zet zich in om doeltreffende maatregelen te nemen die economisch en sociaal haalbaar zijn, en waarbij de energievoorzieningszekerheid en de betaalbaarheid van de energieprijzen worden gewaarborgd.

Tegelijkertijd maken wij ons zorgen over de verplichting inzake zonne-energie bij gebouwen, het verbod op korte termijn op subsidies voor aardgasketels, en de kortetermijndoelen om het energieverbruik in residentiële gebouwen te verminderen. Wij zijn van mening dat de bepalingen van de richtlijn Hongarije met een onevenredige economische en sociale last zullen opzadelen, dat de doelstellingen niet op kosteneffectieve wijze kunnen worden verwezenlijkt en dat de vastgestelde termijnen niet kunnen worden gehaald.

Wij willen erop wijzen dat er bij de versnelde decarbonisatie van het gebouwenbestand voor 2040 terdege rekening moet worden gehouden met de specifieke kenmerken en verschillende uitgangsposities van de lidstaten.

Vanwege de bovengenoemde bedenkingen kan Hongarije de definitieve compromistekst niet steunen.

Verklaring van Malta

Malta blijft zich ten volle inzetten voor de verwezenlijking van de klimaat- en energieambities van de Unie. Malta is van mening dat de twee wetgevers bij de herschikking van de EPBD het best mogelijke compromis hebben bereikt en met het oog daarop steunt Malta de vaststelling ervan.

Malta merkt niettemin op dat de uitvoering van de richtlijn verschillende uitdagingen met zich mee zal brengen, niet in de laatste plaats van technische en economische aard, om de overeengekomen doelstellingen te bereiken. Het zal zeer moeilijk zijn om alle gebouwen te renoveren om aan de normen voor emissievrije gebouwen te voldoen. Bovendien zijn voor bepaalde soorten gebouwen, waaronder hotels, tehuizen voor ouderen, en middelhoge tot hoge gebouwen, om maar enkele voorbeelden te noemen, de technische haalbaarheid en de economische levensvatbaarheid zeer gering, zelfs wanneer wordt geïnvesteerd in energie-efficiëntiemaatregelen met een maximale kosteneffectiviteit.

De verplichte installatie van zonne-energieopwekkende voorzieningen bij alle bestaande niet-residentiële gebouwen zal ook gevolgen hebben voor wettelijke voorschriften en bestemmingsplannen, wat kan leiden tot beperkingen betreffende de plaats waar die voorzieningen kunnen worden geïnstalleerd vanwege eigendomsrechten, het gebruik van het luchtruim, en de bebouwingsdichtheid, een probleem dat zich specifiek voordoet in stedelijke beschermingszones (“UCA’s”).

Verklaring van Polen

De Republiek Polen is het ermee eens dat energie-efficiëntie, waaronder het verbeteren van de energie-efficiëntie van gebouwen, van cruciaal belang is als middel om de emissiereductiedoelstellingen te halen, de energievoorzieningszekerheid te verbeteren, de afhankelijkheid van de Europese Unie van de invoer van brandstoffen te verminderen en eindafnemers te beschermen.

Polen is verheugd over de constructieve houding van de onderhandelaars van de richtlijn om meer realistische oplossingen te vinden. Met deze besprekingen, en dan met name die over de bepalingen inzake stadsverwarming, de gehanteerde definities en de voorgestelde eisen voor gebouwen, heeft men zich verwijderd van de aanvankelijke, zeer beperkende oplossingen, die onaanvaardbaar waren voor Polen. Polen is verheugd over de compromissen die zijn bereikt, waarbij rekening wordt gehouden met zowel de technische haalbaarheid als de economische levensvatbaarheid.

Tegelijkertijd stelt Polen vast dat het verwezenlijken van de doelstellingen uit de nieuwe richtlijn energieprestatie van gebouwen een groot risico met zich meebrengt, met name wat betreft de modernisering van gebouwen in brede zin. Benadrukt moet worden dat er, naar de mening van Polen, in de richtlijn niet ten volle rekening wordt gehouden met de haalbaarheid van de voorgestelde ambitieniveaus en de huidige economische crisis, waarin energie-efficiëntie in de eerste plaats moet worden verwezenlijkt door middel van de meest kosteneffectieve maatregelen. De Republiek Polen heeft in haar standpunten herhaaldelijk benadrukt dat buitensporig hoge streefcijfers waarbij geen rekening wordt gehouden met de individuele kenmerken van de economieën van de lidstaten uiteindelijk negatieve economische gevolgen kunnen hebben.

Polen is derhalve van mening dat de overeengekomen streefcijfers en de maatregelen die moeten worden genomen om deze te bereiken, verder gaan dan wat haalbaar is en bijna onmogelijk te verwezenlijken zijn, gezien de nationale omstandigheden van Polen, de structuur van zijn economie, zijn energiebalans en de mogelijkheden die beschikbaar zijn voor de gemeenschappen van het land. Wij zijn ervan overtuigd dat het onmogelijk is de nieuwe besparingsdoelstellingen op kosteneffectieve wijze te bereiken (het lijkt geen twijfel dat financiële steun uit Europese fondsen aanzienlijk zal helpen om de doelstellingen te behalen, maar ook dan blijven er enorme risico's bestaan op het gebied van de beschikbaarheid van bouwmaterialen, arbeiders en prijsstijgingen als gevolg van gedwongen moderniseringsprogramma's).

Niettemin zal Polen alles in het werk stellen om de energiebesparingsdoelstellingen te bereiken, zonder af te wijken van zijn standpunt dat de maatregelen het levensonderhoud en het welzijn van huishoudens en bedrijven niet in gevaar mogen brengen.

Verklaring van Slowakije

De Slowaakse Republiek verklaart hierbij dat ze zich zal onthouden van stemming over de herschikking van de richtlijn energieprestatie van gebouwen.

De Slowaakse Republiek erkent het belang van de richtlijn energieprestatie van gebouwen voor het koolstofvrij maken van het gebouwenbestand voor 2050 en de noodzaak om de sociaal rechtvaardige, kostenefficiënte renovaties die de levensstandaard van burgers waarborgen, te versnellen.

De Slowaakse Republiek is echter van mening dat het traject in artikel 9 van de richtlijn energieprestatie van gebouwen (herschikking) te ambitieus is wat tempo en tijd betreft, met name voor het residentiële gebouwenbestand, dat voornamelijk door eigenaren wordt bewoond. Deze ambitie kan ernstige sociale gevolgen hebben. Slowakije is gekant tegen onredelijke eisen ten aanzien van de renovatie in combinatie met de sanctieregeling voor de huiseigenaren.

Slowakije maakt zich ernstige zorgen over een geplande uitfasering van verwarmingsketels op fossiele brandstoffen in huishoudens tussen nu en 2040, gezien de noodzaak om de energievoorziening voor het verwarmen van huishoudens veilig te stellen.

De Slowaakse Republiek is groot voorstander van een gelijke aanpak van de uitrol van alle beschikbare technologieën voor hernieuwbare energie in gebouwen.

Niettemin zal de Slowaakse Republiek verdere inspanningen leveren om, met inachtneming van de grondrechten, de financiële middelen en motivatie van huiseigenaren te mobiliseren voor de energiebesparende renovatie van gebouwen.

Verklaring van Zweden

Gebouwen spelen een belangrijke rol in energiesystemen en dus in de energietransitie. Zweden is ingenomen met de ambitie om de energieprestaties van gebouwen in de EU voor de sector te verbeteren teneinde bij te dragen aan de langetermijndoelstelling van klimaatneutraliteit in 2050.

Tijdens de onderhandelingen heeft Zweden zich uitgesproken tegen te gedetailleerde eisen die niet voldoende rekening houden met de verschillende nationale omstandigheden. Een dergelijke aanpak zou niet alleen kosteninefficiënt zijn, maar ook kunnen leiden tot verstrekkende en onnodige economische gevolgen voor individuele huishoudens en bedrijven.

Zweden waardeert de verbeteringen in de definitieve tekst, waaronder de mogelijkheid voor de lidstaten om rekening te houden met vroegtijdige inspanningen en het reeds lage aandeel van fossiele brandstoffen in de woningbouwsector overeenkomstig artikel 9, lid 2.

Zweden betreurt het dat de bepalingen inzake zonne-energie nog steeds onduidelijk en te gedetailleerd zijn. In Zweden is de zonnestraling tijdens de wintermaanden, wanneer de vraag naar energie het hoogst is, zeer zwak.

Zweden zet zich volledig in voor een groene transitie, zowel nationaal als in de EU.
